

Zelenický spravodaj

ČASOPIS EV A.V. CZ V HORNÝCH ZELENICIACH

ročník XXIII

mimoriadne číslo

marec 2020

**Vážení členovia Evanjelického cirkevného zboru Horné Zelenice s fíliou Siladice!
Kým trvá zákaz zoskupovania sa na bohoslužbách aby sa obmedzilo šírenie
koronavírusu na Slovensku, ponúkame Vám v tlačenej forme podklady pre
konanie vlastnej rodinnej alebo osobnej pobožnosti ku 3. a 4. pôstnej nedeli.**

3. pôstna nedeľa (15.3.2020), téma nedele : „Premoženie zlých mocností“

Epištolský text: list apoštola Pavla Efezským 5, 1 - 9

Evanjelium: Evanjelium podľa Lukáša 11, 14 - 28

Návrh piesní z Evanjelického spevníka: 81, 96, 286, 101

Kázňový biblický text:

Lk 4, 31 – 37 „Potom zišiel (Ježiš) do galilejského mesta Kafarnaum. Tam po sobotách vyučoval. Obdivovali ho a žasli nad jeho učením, lebo v jeho slove bola moc. V synagóge bol človek posadnutý duchom nečistého démona, ktorý mocným hlasom vykrikol: „Čo ťa do nás, Ježiš Nazaretský? Prišiel si nás zničiť? Viem, kto si. Si Boží Svätý.“ Ježiš pohrozil démonovi: „Mlč a vyjdi z neho!“ Démon hodil človeka medzi nich, potom z neho vyšiel a nijako mu neublížil. Všetkých sa zmocnila hrôza a hovorili si medzi sebou: „Čo je to za slovo, že takou mocou a silou rozkazuje nečistým duchom a tí vychádzajú?“ A zvesť o ňom sa rozšírila po celom tom kraji.“

My všetci, keď prehovoríme, chceme, aby nás počúvali a poslúchali. Ak niekto má povedať prejav, kázeň, snaží sa zaujať, podnieť k rozmyšľaniu, dotknúť sa emócií, odovzdať odkaz. Ježiš Kristus bol majster slova. My, ktorým do opisu práce patrí rečenie mu závidíme tie zástupy, ktoré za Ním chodili, len aby ho počúvali. „Obdivovali ho a žasli nad jeho učením, lebo v jeho slove bola moc.“ (Lk 4, 32) Vošiel do kafarnaumskej synagógy a učil. „Žasli nad Jeho učením, lebo ich učil ako ten, kto má moc a nie ako zákonníci.“ (Mk 1, 22) Bola to Kristova vlastná autorita, ktorá vyvolávala údiv u ľudí. Svoju autoritu mal priamo od Boha. Ježišovo slovo je čisté a oslovujúce, priame Božie slovo. Ak chceme v duchovnej oblasti osloviť človeka, nemáme šancu s našim slovom. Naše slovo nikdy nie je dostatočnou konkurenciou slovu Božiemu. Ak chceme osloviť, musíme používať Božie slovo, bez neho sme nemí, slabí, podobne ako boli zákonníci. Ježišovo slovo zanechávalo na ľuďoch hlboký dojem.

A nechodili za Ježišom zástupy len preto, že jeho slovo vyvolávalo dobré emócie a myšlienky, že dobre znelo. Chodili za Ním preto, že Jeho slovo malo moc. Pri kontakte s Ježišovým slovom sa im dostávala skutočná silná dobrá zmena – kto bol chorý – dostal uzdravenie, kto bol slabý – dostal posilnenie, kto bol odmietaný a podceňovaný – dostal úctu, kto bol pomýlený – dostal smer, kto bol ustráchaný – dostal svetlo, kto bol sputnaný nejakou poruchou – dostal slobodu... skrátka – každého démona Kristus z človeka vyhnal! Áno, vtedy stačilo povedať takúto krátku vetu a ľuďom bolo jasné, na čo všetko sa to vzťahuje. O démonoch vtedy hovorili viac ako dnes.

Démon je škaredé slovo. V minulosti bolo frekventovanejšie, lebo ľudia videli démonov za všetkým a všade – ako pôvodcov chorôb, ako vyvolávateľov psychických porúch a porúch správania, ako príčinu najrozličnejšieho nešťastia. Ani dnes to nie je príjemná téma. Démonom sme síce vďaka pokročilej vede, ktorá nám vysvetlila mnohé chemicko-biologické, fyzikálne a podobné procesy obmedzili pole pôsobnosti, no napriek tomu sú pri všetkom poznaní niektoré udalosti pre nás veľkou neznámou alebo až strašiacom – veď ich možno vieme vysvetliť, ale nevieme ich ovplyvniť. (Aj dnes sme pomýlení mimoriadnym stavom počas nákazlivej choroby, kde hľadáme odpovede aj v oblasti nejakých konšpiračných teórií alebo v rámci nemorálnych záujmových plánov mocných a vplyvných ľudí, či pri vysvetľovaní vstupujeme do témy klimatických zmien, ktoré rozmrazujú pravekých zabijakov alebo krútime hlavou nad prílišnou odvahou vedy, ktorej sa čosi vymklo z rúk. Ak sa nás na vec pýtajú sedemroční, musíme sa tváriť múdro, ako niekto kto pozná všetky odpovede, aby sme tých našich malých nepomýlili a nevystrašili; ak sa nás na to isté spýtajú rozumní šestnásťroční, tak je z našej strany celkom prijateľnou aj odpoveď:

Neviem, je to niečo celkom nové, uvidíme, zistíme. Musíme pri tom všetkom ale zostať nanajvýš zodpovední a disciplinovaní!) Dobré ani príjemné to nie je. Ako démon!

Tiež nás vedia aj dobre známy strašiaci sputnať ako silný démon. Sú nimi závislosti, zlozvyky, neodpustené krivdy nám spôsobené, alebo ktoré sme my spôsobili, kruh kamarátov, služba zlým autoritám alebo veľmi nešikovne zvoleným vzorom, móda, neschopnosť sústrediť sa na abstraktné, vlastný žalúdok, veľké oči ... Niekedy sa aj pred týmito dostaneme do stavu takej bezmocnosti, že sa z vlastnej sily nedokážeme vyslobodiť, nevieme ich ovplyvniť. Sú to páni, ktorí berú slobodu a odvádzajú od Boha. Aj keď dnes nemáme vo zvyku nazývať ich démonmi, vieme aké je neprijemné, bolestivé, nebezpečné, keď si nás získajú, podmania, vstúpia do našich životov a v niektorej oblasti si zasadnú na trón.

Slobodnými sa nestaneme, kým ich od nás neoddiali vyššia moc. Silného Boha si treba pozvať ku pomoci – v tom je jediná naša nádej na zdarný koniec, nádej na slobodu. Každý démon sa trasie pred silou Kristovho rozkazu. Človek z nášho dnešného príbehu, hoci mal len jedného démona, démon z neho prehovára v množnom čísle: „*Čo ťa do nás, Ježiš Nazaretský? Prišiel si nás zničiť?*“. On si uvedomil, že Ježiš je mocný nepriateľ, ktorý má silu zničiť satana a jeho prisluhovačov, a tak tu hovorí v mene celej démonickéj ríše, ktorá sa pred Ježišom trasie strachom.

Posadnutosť démonom má trýzniť a zničiť ľudí stvorených na Boží obraz. Ježiš rozkazoval démonom, zakazoval im škodiť ľuďom, posielal ich preč od ľudí, vyhánal ich. Jeho slovo malo takúto moc. Démoni ho poznali: „*Viem, kto si. Si Boží Svätý.*“ a preto sa pred Ním triasli. V Ježišovom spojení so svätým, čistým, nebeským Bohom, ktorý je jediným stopercentne silnejším od každého démona, spočívala Jeho moc nad démonmi. Preto ich dokázal vyhnáť a každého od nich oslobodiť, že bol spojený s Bohom. Taká schopnosť bola daná aj Kristovým učeníkom, nasledovníkom. Bola priamo úmerná ich napojeniu na Pána Boha. Viera bola takým káblom, ktorý Božiu oslobodzujúcu silu od Boha privádzal na ľudí. Dodnes platí ten istý princíp a dodnes máme k dispozícii tú istú silu.

My nemusíme byť v područí žiadneho démona. Nič, čo nás opantáva, sputnáva, nič ničivé ani zlé nemusí byť súčasťou našich životov. Všetko dokáže a chce od nás oddialiť a nás slobodnými urobiť svätý, čistý, nebeský Boh. Tento proces čistenia a oslobodzovania ľudí sa stal možným vďaka vykupiteľskému skutku Ježiša Krista na Zemi.

Pre Jeho nevinnú smrť na kríži sa oslobodzovanie ľudí od každého druhu démonického väzniteľa deje medzi obyčajnými ľuďmi v obyčajných kostoloch v obyčajné sviatočné dni, keď sa tam títo ľudia stretnú s Ježišom. Bol to obyčajný sviatočný deň, keď Kristus podľa zvyku vyučoval v synagóge. Ježišov zvyk pravidelného uctievania v spoločenstve dáva príklad pre všetkých jeho nasledovníkov. Bolo to obyčajné mesto, obyčajný Kafarnaum, kde Kristus vykonal skutok, o ktorom hovorí náš kázňový text. V tomto obyčajnom Kafarnaume začal svoje verejné vystupovanie. Kafarnaum bol v dobách Ježiša len pobrežná rybárska dedina. Pán Ježiš si ho vybral ako centrum svojej služby celému galilejskému regiónu. Galilea bola multikultúrny husto obývaný región. Bolo v nej množstvo synagóg. Jedna taká bola aj v Kafarnaume. (Vykopávky v Kafarnaume odhalili pod existujúcimi ruinami synagógy zo 4. storočia časť dlažby synagógy z prvého storočia – pravdepodobne tej, v ktorej sa toto vyhnanie démona udialo.)

(Pre zaujímavosť - tiež sa v Kafarnaume nachádza súkromný dom prestavaný na kostol a pútnické miesto, ktorý vykazuje isté náznaky, na základe ktorých ho možno dať do spojitosti s miestom, na ktorom stál dom Šimona Petra (Lk 4, 38) ... po tomto skutku vyhnania démona v synagóge išiel Ježiš Kristus zo synagógy do domu tohto Šimona Petra, kde práve ležala chorá Petrova testiná a Ježiš ju uzdravil...)

V kostole, aj na každom inom mieste, kde sa človek stretol s Ježišom – dialo sa uzdravenie!

Začiatok Ježišovho verejného vystupovania aj Matúš umiestňuje do Kafarnaumu (Mt 4, 12-17). Podľa neho sa to začalo takto: „*Keď Ježiš počul, že Jána uväznili, odobral sa do Galiley. Zanechal Nazaret a usadil sa v prímorskom Kafarnaume na území Zebulúna a Naftaliho, aby sa splnilo, čo povedal prorok Izaiáš: Krajina Zebulún a krajina Naftali, na ceste k moru za Jordánom, pohanská Galilea. Ľud bývajúci v temnotách uvidel veľké svetlo a tým, čo sedeli v krajine a tóni smrti, vyšlo svetlo. Odvtedy začal Ježiš hlásať:*

„*Kajajte sa, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo.*“ Že sa v Ňom tomuto svetu priblížilo kráľovstvo Božie boli dôkazom aj vyhánania démonov, oslobodzovania ľudí od démonov, ktoré konal. Síce Ho neprajníci obviňovali, že Belzebúbom, kniežat'om démonov vyháňa démonov, On im na toto dal jasnú odpoveď: „*Ak by som mocou Belzebúba vyhánal démonov, to by znamenalo že Belzebúb sám proti sebe bojuje. Nemalo by to logiku, lebo kráľovstvo rozdvojené proti sebe pustne a dom rozpoltený padá. Lenže ja mocou Božou bojujem proti démonom a to znamená, že sa ku vám priblížilo kráľovstvo Božie!*“ (v parafráze)

Vierou napojení na Krista a Jeho slovo sme spojení s kráľovstvom Božím a máme moc vyhánat' démonov zo svojich životov. V boji proti tým najtvrdším démonom horlivú modlitbu musíme kombinovať s pôstom.

„Ajl'a, teraz je čas veľmi príhodný; ajhl'a, teraz je deň spasenia!“ (2 Kor 6, 2) AMEN OKo

4. pôstna nedeľa (22.3.2020), téma nedele : „Chlieb života“

Epištolský text: *list apoštola Pavla Rímskym 5, 1 - 11*

Evanjelium: *Evanjelium podľa Jána 6, 1 - 15*

Návrh piesní z Evanjelického spevníka: 237, 95, 83, 301

Kázňový biblický text:

Jn 6, 24 – 36: „**Keď zástup videl, že tam nie je ani Ježiš, ani jeho učeníci, nastúpili aj oni do člnov, prišli do Kafarnauma a hľadali Ježiša. Keď ho našli na druhej strane mora, povedali mu: „Rabbi, kedy si sa sem dostal?“ Ježiš im odpovedal: „Amen, amen, hovorím vám: Nehľadáte ma preto, že ste videli znamenia, ale preto, že ste jedli z chlebov a nasýtli ste sa. Neusilujte sa o pominuteľný pokrm, ale o pokrm, ktorý zostáva pre večný život a ktorý vám dá Syn človeka. Lebo jeho označil Otec, Boh, svojou pečatou.“ Oni mu povedali: „Čo máme robiť, aby sme konali Božie skutky?“ Ježiš im odpovedal: „Toto je Boží skutok, aby ste verili v toho, ktorého on poslal.“ Na to mu povedali: „Aké znamenie urobíš, aby sme videli a uverili ti? Čo urobíš? Naši otcovia jedli mannu na púšti, ako je napísané: Dal im jesť chlieb z neba.“ Ježiš im povedal: „Amen, amen, hovorím vám: Nie Mojžiš vám dal chlieb z neba, ale môj Otec vám dáva ten pravý chlieb z neba, pretože Boží chlieb je ten, čo zostupuje z neba a dáva svetu život.“ Oni mu povedali: „Pane, vždy nám dávaj tento chlieb!“ Ježiš im odpovedal: „Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nebude hladovať a kto verí vo mňa, nebude smädný. Nikdy. No povedal som vám, že hoci ste ma videli, neveríte.“**

Chýbajú nám bohoslužby v kostoloch. Chýbajú nám piesne, spoločenstvo, bežná rutina, ktorá patrí ku obvyklému spôsobu trávenia času s Pánom Bohom. Nachádzame však iný spôsob pobožností, novú formu stretávania sa s Pánom Bohom. Možno si všimneme pri tomto novom pohľade nejaký nový detail, možno Ho budeme počuť hlasnejšie, jasnejšie hovoriť. Pán Boh je tu a my môžeme s Ním prežiť pozhnané chvíle. Príde čas, keď si takéto mimoriadne chvíle budeme musieť zopakovať. Nemyslím pri nejakom novom víruse a karanténe – myslím na čas, keď pre nás všetko zemské, aj so všetkými zabehanými zemskými spôsobmi, zmizne a my sa budeme pozerat' na Pána Boha nie len zo svojej kostolnej lavice, ale z nového uhla. Možno si na Pána Bohu vtedy všimneme nejaký nový, doteraz nespozorovaný detail, možno sa nám bude javiť trochu inak sfarbený ale bude tam celkom jasne pred nami stát' (sedieť na tróne!), živý a silný a bude konať a rozhodovať a panovať. Príde deň, keď sa splní slovo Kristovo – Ajhľa, nové činím všetko! (Zj 21,5). V tých nových okolnostiach pôjde o život a to o život večný.

Dovtedy sa treba naučiť umeniu čítania Božích odkazov a treba sa odvážiť veriť. Treba sa naučiť zrakom, ktorý dovidí poza zemský chlieb vidieť Krista, ktorý je chlebom života. On o tom učil, toto tvrdil a skutkami dokazoval ešte kým tu na Zemi telesne žil : „*Ja som chlieb života! Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladný, kto verí vo mňa, nikdy nebude smädný. No... vy... hoci ste videli – neveríte.*“

Rezonujú mi tieto slová v ušiach v tvare: „*Chudáci slepí umierate hladom s chlebom na dlani!*“

Bola to výčitka pre ľudí, ktorí práve boli účastníkmi zázraku, ktorý pri nich vykonal Ježiš – hladných päťtisíc ľudí nakrmil pomocou piatich chlebov a dvoch rybičiek. Kým sa takto nádherne, v spojení Krista s Jeho nebeským Otcem, Stvoriteľom a Pánom za prítomnosti tisícok ľudí dial zázrak, dokazujúci Božiu silu, Jeho ochotu postarať sa o všetky potreby človeka a dokazujúci božskosť Krista, kým ľudia sami boli vtiahnutí do takého nádherného, veľkolepého divadla, zážitkovej lekcie – ľudia vnímali len žalúdkom a vôbec nevideli celý zázrak, unikla im pointa. Videli len ten zemský chlieb, ktorý prijali do svojho žalúdka a to ich nadchlo, to sa im páčilo. Toto bol dôvod, prečo Ježiša chceli mať po svojom boku, dôvod, prečo Ho nasledovali a chceli pri Ňom zostať. V Jeho záujme vôbec nebolo krmiť ľudí zemským chlebom. Na to Pán Boh ešte pradávnou pri stvorení zariadil všetky zákonitosti prírody, táto potreba bola pradávnou vyriešená, vybavená. Dokonale. Stačí len rovnomerne brať a Božia planéta dodnes vládze k sýtosti krmiť naše telá. Kristus ponúkal viac ako zemský chlieb. Ľudia vtedy ale viac nechceli. Ľudia vtedy videli a chceli len ten chlieb, ktorý chutil žalúdku.

Či je Kristova výčitka „...*hoci ste ma videli, neveríte!*“ („*Chudáci slepí umierate hladom s chlebom na dlani!*“) určená aj nám?!

Bežne sa v kostoloch od nášho narodenia, v prajných a dobrých obdobiach pre kresťanstvo aj v neprajných časoch protikresťanských politických režimov zvestuje Boh, ktorý Syna svojho jednorodeného dal, aby

nezahynul nikto z nás hriešnikov, ale aby sme veriac v Neho mali život večný. Možno sa nám stalo, že sme neustále sa pozerajúc na túto zvesť z jedného uhla klasického životného boja videli v celom príbehu o Kristovi len chutný zemský chliebík – Pána Boha dobre sa starajúceho o naše zemské potreby.

Pán Boh nám dáva omnoho viac. Raz nastane mimoriadna chvíľa, keď sa každý z nás jasne pozrie na svet, keď sa pozrie aj na seba už nie zo zemského uhla a keď si uvedomí, že okrem žalúdka máme ešte niekoľko a to vznešenejších a dôležitejších častí svojej bytosti.

Situácia, akú prežíva svet a v ňom aj každý z nás dnes nech je takým cvičiskom, kde preskúšame zdravie svojej duše. Nech nás posunie a poskytne nám pohľad na seba aj z iného uhla ako je ten, na ktorý si zvykli naše zemské oči. Každý hlad, ktorý tam objavíme, rád uhasí Spasiteľ, ktorý za nás obetoval seba samého. Pre tieto vznešené časti našich bytostí je Ježiš Kristus dokonalým chutným sýtim chlebom. Tak to On sám o sebe povedal, dokázal. Kristovi veľmi záležalo na tom, aby sme Ho spoznali takého, aký v skutočnosti je. Chcel sa vyhnúť tomu, aby sme Mu pripísali vlastnosti, ktoré nie sú Jeho, ale sú Mu na základe našich vlastných predstáv, túžob, uhla pohľadu alebo sympatií pripisované.

On sám o sebe povedal: Ja som chlieb života!

On volá: *Pod' a ver!*

Pod' me ku Kristovi a prosme – Pane, vždy nám dávaj tento chlieb!

Amen

OKo

Modlitba slovami čínskych biskupov:

Bože, Ty si žriedlom všetkého dobra. Prichádzame k Tebe, aby sme vzývali Tvoje milosrdenstvo. Ty si stvoril vesmír v harmónii a kráse, ale my, našou pýchou sme zničili chod prírody a vyprovokovali ekologickú krízu, ktorá zasiahla naše zdravie a blaho ľudskej rodiny. Preto Ťa prosíme o odpustenie.

Zhliadni Bože milosrdne na náš dnešný stav, keď sa nachádzame v strede novej vírusovej epidémie. Daj, aby sme mohli zakúsiť ešte Tvoju otcovskú starostlivosť. Obnov poriadok a harmóniu a obnov v nás jednu myseľ a nové srdce, aby sme sa mohli postarať o našu Zem, ako verní strážcovia.

Zverujeme Ti všetkých chorých a ich rodiny. Prines uzdravenie ich telu, ich mysli a ich duchu, sprav ich účastných na Veľkonočnom Tajomstve Tvojho Syna. Pomôž všetkým členom našej spoločnosti plniť svoju úlohu a zosilniť ducha solidarity medzi nami. Podopri lekárov a zdravotný personál v prvej línii, sociálnych pracovníkov a vychovávateľov. Príď na pomoc zvlášť tým, ktorí potrebujú zdroje na ochranu svojho zdravia.

Veríme, že Ty si ten, ktorý hýbe chod dejín človeka a Tvoja láska môže zmeniť v dobro náš osud, akýkoľvek je náš ľudský stav. Daruj pevnú vieru všetkým kresťanom, aby uprostred strachu a chaosu mohli vykonávať misiu, ktorú si im zveril.

Ó, Bože, požeň hojne našu ľudskú rodinu a zažeň všetko zlo. Oslobod' nás od epidémie, ktorá nás zasiahla, aby sme Ťa mohli oslavovať a ďakovať Ti s obnoveným srdcom. Pretože Ty si Tvorcom života a s Tvojim Synom, naším Pánom v jednote s Duchom Svätým, žiješ a kraľuješ, na veky vekov. Amen.

Povzbudzujme sa slovami Žalmu 91

BOH NAJVVYŠŠÍM OCHRANCOM SPRAVODLIVÝCH

Kto v skrýši Najvyššieho prebýva a odpočíva v tóni Všemohúceho, ten vraví Hospodinovi: Moje útočisko, hrad môj, môj Boh, ja v Neho dúfam! Lebo On vytrhne ťa z pasce lovca, od zhubného moru. Peruťou svojou prikryje ťa, a nájdeš útočisko pod Jeho krídlami; Jeho vernosť je štítom a pavézou. Nočného postrachu nemusíš sa báť, ani strely, ktorá lieta vo dne, ani moru, čo sa vlečie v mrákote, ani náказы, čo napoludnie pustoší. Nech ich padne tisíc po tvojom boku a desaťtisíc po tvojej pravici, k tebe sa to nepriblíži. Len pozrieš očami a uzrieš odplatu bezbožných. Keďže Hospodin je Tvoje útočisko, postavil si si Najvyššieho za útulok: nič zlé sa ti nestane, ani rana sa nepriblíži k tvojmu stanu. Lebo o tebe dá príkaz svojim anjelom, aby ťa strážili na všetkých tvojich cestách. Na rukách ponesú ťa, aby si si nohy neudrel o kameň. Po levoch a zmijách budeš kráčať, pošliapeš levíča i draka. Vyslobodím ho, lebo sa ma pridrža, a ochránim ho, lebo pozná moje meno. Bude ma vzývať a vyslyším ho; budem s ním v súžení, vytrhnem ho a oslávim. Nasýtím ho dlhým životom a ukážem mu svoje spasenie.

.....

*Zelenický spravodaj vydáva Evanjelický a.v. farský úrad Horné Zelenice,
pre misijné potreby Cirkevného zboru Horné Zelenice č.44, 92052 p. Siladice,
mobil zborovej farárky 0944 067969, webstránka: zelenice.evav.cz, e-mail: ecavzelenice@gmail.com
Redakčná rada: Olina Kolar, Anna Šandorová, Zuzana Kučerová, Martin Štrba*